

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1064/2020
27.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Гордане Комненић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александра Јасика, адвокат из ..., против тужених АД „Железнице Србије“ Београд, чији је пуномоћник Љиљана Попадић, адвокат из ..., и АД за железнички превоз робе „Србија карго“ Београд, чији је пуномоћник Ђорђе Ђурић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2380/19 од 13.09.2019. године, на седници одржаној 27.05.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ предлог тужиоца за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2380/19 од 13.09.2019. године и пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 139/17 од 01.04.2019. године у одбијајућем делу за топли оброк и регрес, као и одлука о трошковима поступка и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 139/17 од 01.04.2019. године, ставом ставом првим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде штете за сменски рад, за период фебруар 2014. године - јун 2014. године, солидарно исплате појединачне месечне износе са законском затезном каматом, све ближе наведено овим ставом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се обавежу тужени да тужиоцу на име накнаде штете за топли оброк и регрес, за период фебруар 2014. године – август 2015. године, солидарно исплате појединачне месечне износе са законском затезном каматом, све ближе наведено овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се обавежу тужени АД за железнички превоз робе „Србија карго“ Београд, да тужиоцу на име накнаде штете за топли оброк и регрес, за период септембар 2015. године - јануар 2017. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом, све ближе наведено овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу накнаде трошкове поступка у износу од 76.952,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2380/19 од 13.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог АД „Железнице Србије“ Београд и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке у односу на овог туженог и у ставовима другом, трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужени АД „Железнице Србије“ Београд је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/2014), за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, будући да је Врховни касациони суд у више одлука изразио став у ситуацији када послодавац право запослених на исплату трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, не искаже у платној листи запослених, који се разликује од става израженог у побијаној пресуди.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Према чињеничном стању, на коме су засноване побијане одлуке тужилац је био у радном односу код првотуженог до 01.09.2015. године, од када је у радном односу код друготуженог. Вештачењем ради утврђивања да ли је тужиоцу за спорни период обрачунат и исплаћен топли оброк и регрес констатовано је, на основу увида у обрачунски лист тужиоца, да је тужени обрачунавао и исплаћивао основну зараду тужиоцу по вредности једног радног часа, у складу са чланом 5. Анекса Колективног уговора, с тим да тужени није накнаду на име тог оброка и регреса приказивао одвојено од основне зараде у обрачунским листама тужиоца, те је вештак за спорни период обрачун извршио у складу са одредбама Колективног уговора туженог из 1995.године, који је био важећи 2002.године, када је последњи пут исплатио трошкове исхране и регреса одвојено од зараде и приказао у обрачунским листићима исплаћене износе по тим основима. Тужени нису доставили структуру цене рада.

Нижестепеним одлукама је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде регреса за годишњи одмор, као и накнаде на име трошкова исхране у току рада, уз закључак судова да су ови трошкови тужиоцу исплаћени правилно, кроз цену рада, а према општим актима туженог.

Врховни касациони суд налази да је нижестепеним одлукама погрешно примењено материјално право, због чега је чињенично стање остало неправилно утврђено.

Законом о раду прописано је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду ("Службени гласник РС"

бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, прописано је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 1, 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.01.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорити мањи или већи износ регреса и топлог obroка, од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико су донели Одлуку којом су предвидели висину регреса и топлог obroка. Међутим у конкретном случају тужени у току поступка није доставио такву одлуку суду, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да исту није ни донео. При том, висина трошкова на име регреса за годишњи одмор и на име трошкова исхране у току рада, мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. Имајући ово у виду, не може се прихватити ни навод тужених, као ни закључак другостепеног суда, да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да тужени нису могли да се изјасне о њиховој висини, нити су износ накнаде за регрес и топли оброк исказали у платној листи запослених (па и тужиље), како је то прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду. На основу изнетог, произлази закључак да су тужени, у погледу исплате наведених накнада, цитиране законске одредбе примењивали на штету тужиоца.

Како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 3. ЗПП, одлучио као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити чињенично стање, имајући у виду примедбе из овог решења, а потом донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић